

Főszerkesztő és ideiglenes felelős szerkesztő:
Dr. Olosz Lajos
Laptulajdonos a
CORVIN
Lapkiadó R. T.

DÉLI HIRLAP

A timiștorontali törvényes bej. sz. 88.
(Dos. No. 934/1938).
Alapította:
Dr. VUCHETICH ENDRE
és **Dr. VARNAY ELEMÉR**

Ziarul Comunității Maghiare din România ■ A Romániai Magyar Népközösség lapja

Tartózkodó magatartás Berlinben a finn kérdéssel szemben

Svéd hírforrás a finn helyzetről: „Általában kevés híve van annak, hogy Finnország 48 órán belül kapcsot ödjék ki a háboruból”

A harctereken beállott viszonylagos nyugalom nem vezethető vissza politikai okokra — mondják a német fővárosban

Első oldal

Stockholmból jelentik

Helsinki fészelt érdeklődéssel tekintenek a legközelebbi események elé. Minden figyelem a kormány parlamenti nyilatkozatátelére összpontosul.

A finn kormány több tagja azon a véleményen van — mondják a svéd lap tudósítók — hogy az országnak meg kell ragadnia az alkalmát a háborúból való kilépésre. A kormány más fagjai viszont úgy vélik, hogy várni kell még a végleges elhatározással. Általában megállapítható, hogy kevés híve van annak, hogy Finnország 48 órán belül kapcsolódjék ki a háborúból, jelleget a Helsinki ért újabb heves orosz légitámadás sokakat gondolkodóba ejtett a további várakozás célszerűségét illetően. Vannak, akik lehetségesnek tartják, hogy Paasikivi újból elküldi Stockholmra. Moszkvának azt a követelését, hogy Finnország járuljon hozzá a finn területen lévő hét német hadosztály lefegyverzéséhez s a finn hadsereg is haladéktalanul szereljen le, helsinki politikai körökben elfogadhatatlannak tartják.

Lisszabonból jelentik

Az argentin válságról még mindig zavaros hírek kerülnek forgalomba. Ramirez tábornok szökési kísérletének meg-

húsulása nagy izgalmat keltett a volt kormány köreiben. A tábornok több munkatársa fogságban van. Ramireznek állítólag sikerült a fogságból egy okmányt eljuttatnia Nicola Repetto-hoz, a legfelső törvényszék elnökéhez. Ez az okmány Ramirez lemondását tartalmazza az államfői tisztségről. Az alkotmány értelmében az államfő lemondása esetén átmenetileg a legfelső törvényszék elnöke a főhatalom jogszerinti gyakorlója. Ramirez ezzel az eljárásával azt akarja bizonyítani, hogy ellenfelei erőszakkal ragadták magukhoz a hatalmat.

Zürichből jelentik

A Die Tat című svájci lap berlini tudósítója azt táviratozza, hogy az európai harctereken beállott viszonylagos nyugalom és a légi háború pillanynyi mérséklése nem vezethető vissza politikai okokra. Új események küszöbén állunk, az események előkészítése az arcvonalak mögött teljes ütemben folyik. Berlinben utalnak arra, hogy a háboruban a hallgatásnak és a várakozásnak rendszerint nagy jelentősége van. Keleten az arcvonalak mögött nagy csapatfelvonulások mennek végbe, nyugaton pedig befejezéshez közelednek a már régen bejelentett előzónés előkészületei.

áll; horvát megbízottak is tartózkodnak főhadiszállásán.

A Spremnost című zágrábi lap „Nagyszerb eszterna a tengerig” című cikkében azt írja, hogy a csetnikek (Mihajlovics felkelői) most már „ravngorac”-oknak nevezik magukat. Ezek a csapatok az Adriától egészen Belgrádig egy szerb utat, illetve „csatornát” akarnak létesíteni. Megemlíti a zágrábi lap, hogy ezt a podgoricai csetnik-gyűlésen határozták el és Nedjcsák is helyeslik a tiszteket ezt az eljárást.

Horvát-szerb sajtóvita

A zágrábi és a belgrádi sajtóban immár hetek óta élénk vita folyik a jugoszláv helyzetről. A horvát sajtó azt igyekszik bizonyítani, hogy a partizánok kommunisták és szerbek, de azonkívül annak kidomborítására is szívet vet, hogy az újonnan induló és fejlődő szerb nacionalista csetnik-mozgalom az angol-szászok invázióját készíti elő a Balkánon. A belgrádi lapok ezzel szemben, már a Tito-réle partizánkormány összetételéből kiindulva, azt állítják, hogy Titóék nem szerbek, hanem horvátok. Az Obnova és a Novo Vreme című belgrádi lapok Mihajlovics tábornokot és különösen a csetnikeket már nyilvánosan is dicsérik; a belgrádi sajtó a szerb közvélemény magatartásának ki-fejlesztését látja bennük. A horvátok viszont éppen erre a tényre támaszkodva mindenekelőtt arra mutatnak rá, hogy a partizánok nem horvátok, hanem vezető-székük is, legénységük is szerb. Másod-sorban a horvátok — illetve a zágrábi horvát lapok — annak bebizonyításán fáradoznak, hogy a mindjobbban izmosodó partizánellenes csetnikmozgalom, amelyet a belgrádi sajtó most dicsőít, nem más, mint megvanasult németellenes s az angol-szászok balkáni invázióját elő-készítő szerb megmozdulás. A Hrvatski Narod című zágrábi lap szerint Mihajlovics és a szerb nacionalista felkelők, valamint a Tito-kormány Londonban is sikereket ért el, kiadták a jelszót, hogy „mi, szerbek, tartunk össze.” Meg is indult a szerbek kiválása a partizánköt-lékekből s ezzel egyidejűleg erősödik a csetnik nacionalista szerb mozgalom. Ezt a tényt megelégedésel könyveli el a belgrádi sajtó, a horvát lapok azonban figyelmeztetnek arra, hogy a horvát területen most ugyanazok az emberek nem partizán, hanem csetnik jelszóval rombolnak és az önálló horvát állam ellen dolgoznak. Abban továbbra is meg-egyeznek a csetnikek és partizánok, hogy küzdenek a németek ellen, — állapítja meg a Hrvatski Narod, fel-feloldván, hogy ilyen körülmények mellett a belgrádi sajtó dicsései merészeli Mihajlovicsokat.

A Szandzsák kérdése

A horvát napi- és hetilapok fokozódó érdeklődéssel foglalkoznak Balkán-politikai kérdésekkel. A horvát—szerb sajtóváltásban éppen ezek a kérdések a legvitatottabbak. A sze bek között kialakult politikai áramlatokról írva a hor-

londoni tudósítójának következő jelentését ismerteti:

A Sunday Chronicle című angol lap katonai munkatársa azt írja, hogy ha a németek elhagynák Észak-Finnországot, a vörös haderő nyomulna be oda, hogy biztosítsa az összeköttetést a Szovjet-Unió, Nagy-Britannia és Amerika között. Ugyanakkor a Szovjet megakadályozná a Németországba irányuló norvég érvényítelt. Mindenképp valószínű — hangoztatja a Sunday Chronicle katonai munkatársa — hogy a Szovjet kijáratot követel az Atlanti-óceánhoz és Finnországon keresztül vasútvonalat létesítene Narvikig.

Helsinki-ből jelenti a Rador: A DNB. munkatársa arról ad hírt, hogy február 18 és 26 között Helsinkiben megbeszélések folytak Németország és Finnország között, amelyek között a két ország 1944. évi gazdasági forgalmának szabályozása érdekében. A baráti lélekben befolyt tanácskozások teljes meggyezésre vezettek. A kölcsönös szállítások a tavalyi keretek között maradnak továbbra is és a szerződésről biztosítják a finn gazdasági élet fenntartását, másrészt pedig hozzájárulnak Németország elállításához, — állapítja meg a DNB. tudósítója.

A hadosztály helyzet

Churchill brit miniszterelnök a jugoszláv helyzetről szólva kiemelte Tito szerepét a balkáni fegyveres ellenállásban. Elismerte, hogy Mihajlovics tábornok

és Tito marsall táborá között továbbra is ellentétek mutatkoznak s ennek kihatása a Mihajlovicsot még mindig kormányban megtartó Péter királlyal szemben is megmutatkozik. A brit kormányfő e megállapításához fűzött hirmagyarázatok arra a következtetésre jutnak, hogy „Mihajlovics elejtése” — Churchill megítélése szerint is — közelebb hozná Titókat a királyhoz. Eppen ezért nagy érdeklődéssel várják Péter király március közepére jelzett londoni látogatását. A Morgen Tidningen című svéd lap értesülése szerint ez lesz a „végső kísérlet meggyezés megoldására” a jugoszláv viszályban. A kiegyezés ára minden valószínűség szerint Mihajlovics félrelétele lesz.

Mihajlovics

Mihajlovics Dráza — a legutóbbi zágrábi jelentések szerint — a szerbiai Koszjerics községben ütötte fel főhadiszállását. Nála tartózkodik Donovan amerikai ezredes fia is, valamint több amerikai tiszt, egy angol tábornok, egy angol ezredes és több angol gazdasági szakértő, akik azelőtt Jugoszlávia gazdasági életében nagy szerepet játszottak. Mihajlovics emberei azt állítják, hogy ők a különösen az USA. igen nagy anyagi és erkölcsi támogatásban részesítik. Mihajlovicsnak Londonnal és Kairóval állandó futárszolgálatja van. A Ravno gorac című larsban Mihajlovics új jelszót adott ki: „Nagy-Szerbia Nagy-Jugoszláviában!” Mihajlovics a horvát Ma-csekékkal is állandó összeköttetésben

A Kalevala-napját, a finnek világhírű öskölteménye kiadásának 109-ik évfordulóját ünnepelte február 28-án az északi testvérnép. Nemzeti ünnepeit még nem illeik ily komor és drámai hangulatban Helsinkiben, mint mostan. A finn fővárosra zúdított vasárnap éjszakai bombazápor hatása az ünnepi cikkekben is megmutatkozik. A finn sajtó megrázóan eseteli a szabadsáért folytatott küzdelemben elszenvedett veszteségeket. Rámutat arra a szomorú tényre, hogy a finn kultúrának évszázadokon át összegyűjtött, pótolhatatlan kincsét veszélyeztetik a háború pusztításai. Valamennyi finn lap egyetért abban, hogy megismételt orosz légitámadások politikai célokat szolgálnak: a végsőkig fokozni kívánják a nyomást Finnországra, melynek éppen mostan kell döntenie állásfoglalásáról, kilép-e a háborúból, vagy tovább folytatja az ellenállást. A finn lapok tiltakoznak az ellen az orosz állítás ellen, hogy Finnországban vakrémület uralkodik. Az Uusi Suomi hangoztatja, helytelenül ítélik meg a helyzetet mind-azok, akik azt hiszik, hogy a becsület parancsa és az éhszerűség követelményei helyett a bombarobbanások mutatják meg Finnországnak az utat, melyet választania kell. Kétségtelen, hogy nagyértékű kulturális kincsek mentek veszendőbe a legutóbbi bombatámadás során is — írja a lap — a finn nép magatartását azonban az a tudat határozza meg, hogy a szabadsáért minden áldozatot meg kell hozni.

A finn parlament döntését a külön-böke, illetve a fegyverszünet kérdésében mára várják.

— Ez a huszonegy óra sorsdöntő Finnország életében, — mondja egy stockholmi jelentés.

Berlinből Bucuresztbe érkezett leg-újabb telefon-jelentés szerint hivatalos német körökben az eddigigél tartóköz-dőb magatartást tanúsítanak a finn kérdéssel szemben. A Wilhelmstrasse-n nem fűznek megjegyzést a nemzet-közi sajtó-n felmerült legújabb hírek-hez, így ahhoz a jelenlétesz sem, amely szerint Helsinkiben ma döntenek a felől, hogy finn küldöttséget menesszenek Moszkvába.

A német- finn viszony

Berlinben a minap nevelésügyi állítás-nak minősítették a brit hírközvetítő szol-gálat diplomáciai szerkesztőjének azt az állítását, amely szerint (bonyos svéd és svájci hírforrások értesülése alap-ján) feltételezhető, hogy Németország beleegyezne a finn fegyverszünetbe és kivonná finn területeiről a német hadosz-tályokat, ha Finnországot nem szovjet, hanem amerikai csapatok szállnák meg. Az erre adott német cáfolatot a Rador is ismertette. Cáfolják a németek a dá-niai kikötőkből távozni szándékozó finn hajók visszatartásának híreit is.

A német—finn viszonytal kapcsolatos a Rador mai stockholmi távirati érte-ülése is, mely az Aftonbladet

vát lapok megállapítják, hogy Mihájlovi-
csésék most azon fáradoznak, hogy Mon-
tenegrót „valamilyen ürüggyel” Szer-
biához csatolják. A Nova Hrvatska
„A beteg nagyszerb imperializmus”
cím alatt a többi között azt írja, hogy a
nagyszerb gondolatot képviselő csemit-
szervezetek az utóbbi időben ártették
működési helyüket Montenegróba. Ne-
dics tábornok propagandistái is azt
mondják, hogy „neki, mint a legtekint-
élyesebb szerb tisztnek ki kell terjesz-
tenie hatalmát Montenegró területére,

merj Montenegró egymagában győz-
ze az önvédemre és képtelen egyedül har-
colni a kommunizmus ellen.”

A Spremnost című zágrábi lap
élesen szembeáll Mihájlovičsésék és Ne-
dicsék a főrevésével és „A Szandzsák
kérdésére” cím alatt azt írja, hogy a
Szandzsák nemcsak a horvát állam, de
Montenegró és Albánia szemponyjából
is nagy jelentőségű és ezért nem szabad a
szerb államhoz csatolni.

Tekintettel arra, hogy Mihájlovičs

A politikai arcvonal

„Minden áldozatot meg kell hozni Finnország szabadságáért”

Helsinki. (DNB). Az Uusi Suo-
mi című finn lap foglalkozik az orosz
bombázásokkal és többek között ezeket
írja: Bármilyen nehezen viseli is a finn
nép a pótolhatatlan kulturális értékek pusztulását, ez még mindig nem a döntő. A
finn nép sokkal nagyobb veszteségeket

is kész elviselni abban a meggyőződés-
ben, hogy ezek az áldozatok meghozzák
a finn haza szabadságát.

Helsinki. (Tp). Minden áldozatot
meg kell hozni Finnország szabadsá-
gáért, — ezt a meggyőződést hirdeti a
ma reggeli finn sajtó.

Válasz a „politikai légi támadásokra”

Helsinki. (Tp). Valamennyi finn
lap hangoztatja, hogy az erejükben egy-
re növekvő orosz légi támadásoknak po-
litikai céljai vannak. Kétségtelen, hogy
ezekkel a légi támadásokkal politikai
nyomást akarnak gyakorolni Finnor-
szágra, amely ezekben a napokban dönt
állásfoglalásáról.

1939-ben teljesen hibásan vélekedtek a
finn munkásság hangulatáról. A közeli
jövő megmutatja majd, hogy ezuttal he-
yesebben látják-e az oroszok a finnor-
szági helyzetet.

PAASIKIVI ISMET STOCKHOLMBA UTAZIK

Stockholm. (Tp). A svéd sajtó
érdeklődésének előterében állandóan a
finn kérdés áll. Paasikivi, volt finn
miniszterelnök újabb utazásával kapoco-
sban a Stockholms Tidningen
című lap arról értesül, hogy Paasikivi
felesége rövidesen visszatér Stockhol-
mába, ahol műtétet végeznek rajta és
Paasikivi valószínűleg szintén elkíséri
feleségét a svéd fővárosba.

Vuori finn szakszervezet vezető lá-
togatásait szintén várják Stockholmba,
ahol a svéd szakszervezetek értekezletén
vesz részt.

Horvát állásfoglalás a nagyszerb főrevészekkel szemben

Zágráb. (Tp). Bogdan horvát
propagandafőnök a Hrvatski Na-
rod című zágrábi lapban hosszú vezér-
cikkben foglalkozott a horvátellenes
szerb főrevészekkel. „Szent Száva kon-
gresszus” cím alatt rámutat arra, hogy
Péter király és Mihájlovičs csetnikjei,
Titónak multkor hasonló fajcei kon-
gresszusát utánozva, Zjenicát nem
messze a hegyek között február 12-e és
16-a között úgynevezett „Szent Száva
kongresszust” tartottak. Az erről szóló
hivatalos közlemény szerint a kongres-
szuson Szerbia egész területéről mint
egy 300 kiküldött vett részt és minden
szerb nemzetiségű alakulat és párt képvisel-
tette magát. Személyesen jelen volt Mi-
hájlovičs is.

Mihájlovičs szervei is hatalmas zajjal
bizonygatják, hogy minden ami parti-
zan, az egyuttal horvát is.

Ez ellen a beállítás ellen a cikkíró a

Jelentéseink a harcerekéről

Neveltől északnyugatra a német csapatok tegnap teljes elhárító sikert értek el

Berlin. A német vezéri főhadiszál-
lás jelentése szerint Kerctől keletre és
Krivojrog körzetében a szovjet csapatok
számos támadását visszaverték. E har-
cok közben az ellenség nagy vesztesége-
ket szenvedett. Ellenőzéssel a szovjet
csapatok helyi bejárásait megtiltították.

Neveltől északnyugatra az oroszok,
több lövészhadosztály harcba vetésével,
támadásra indultak. A tegnapi kemény
harok a német csapatoknak teljes elhár-
ító sikert eredményeztek.

A Pleskau-tól keletre és a Narvanál
a szovjet csapatok ismételt támadásai
eredménytelenek maradtak. A tüzserős
szovjet csapatmozdulatokat és készen-
léti állásokat vert szét. A légi fegyver-
nem erős csapatrennillő-kötellek a el-
hárító harcokat különösen Krivojrog-
nál, Dubnonál és a Pleskau-tól mentén,
mely támadásokkal eredményesen tá-
mogatták és szovjet gyalerségi és repé-
sített oszlopokat támadták eredménye-
sen. Számos orosz járművet és több lég-
védelmi és egyéb bombatálatokkal, vagy
feldolgozó fegyverek tüzevel szétrombol-
ták.

Az oroszországi arcvonalon a nemu-
hidfőnől német rohamcsapat-vállalkozá-
sok helyenkint állásmegjavításokhoz
vezettek.

A déli szakaszon Castelfortnál és Te-
re-e vidékén az ellenség előretörései
visszaverték.

A német tengerészeti és fedélzeti lé-
védelem Boulogne kikötője fölött több,
márvénnyel támadó ellenséges re-
pülőgép közül 2 négymotoros és 1 két-
motoros bombázó gépet lőtték. Ezzel a
német tengerészeti hajói értek a keres-
kedelmi hajók fedélzeti légvédelme és a

helyzet a csetnik-mozgalomhoz valj
újabb csatlakozások következtében lé-
nyegesen megszilárdult, komoly bonyo-
dalnak nélkül nem lehetne most öt elhá-
volítani a jugoszláv emigráns kormány
hadügyminiszeri tisztiségéből. Nyilván
ez a meggyőződés vezetői a brit kormányt
is, amennyiben „végső kísérletet” tesz
Tito és Mihájlovičs táborának kibékíté-
sére. Péter király londoni látogatását
éppen ezért nagy érdeklődéssel várják a
jugoszláv helyzet megfigyelői.

(—r)

nemzetek iránti lojalitás és részletei tró
nyitja. Továbbra is kiartanak ebben
törekvésben és elárvoltják azokat, aől
ez az ünneplés nyilatkozatot megza
varhaják. Az argentin kormány min
denkor teljesíteni fogja minden nem
zeiközi kötelezettségét.

RAMIREZT

ERŐS ÖRIZET ALATT TARTJAK

Lisszabon. (Tp). Az Associa-
te d Press montevidói értesülése sze-
rűt az argentin tisztok és csapatok több
sége Ramirez tábornok, a lemondott ál-
lamelnök mellett száll síkra és csak a
jeladásra vár, hogy Ramirez érdekében
akcióba lépjen. Buenos-Airesben a ha-
gulát igen feszült. Az az általános be-
nyomás, hogy Farrel tábornok, ideigle-
nes államvezető kormánya egyáltalában
nem teljes. Argentina történetében elő-
ször fordul elő, hogy a szárazföldi had-
se egy egyik tisztje kerül a tengerészet
minisztérium élére. Az új rendőrfőnök
működését azzal kezdte, hogy 90 sze-
mélyt szabadon bocsátott, akiket még
Ramirez idejében lártoztattak le. Rami-
rez tábornokot egyébként vidéki házá-
ban őrizetben tartják. A tábornok meg-
nem erősített hírek szerint menekülési
kísérletet tett, állítólag az egyik külföldi
nagykövetségén akart menedéket keres-
ni, de a titkos renadőrség felhárította és
Buenos-Aires egyik elővárosába vitte s
ott erős őrizet alatt tartják.

MIT KER BADOGLIO?

Genf. (Rador). Az angol hirszolgá-
lat közlése szerint Badoglio tábornagy beje-
lentette, hogy arra kérte az amerikai és
angol kormányt, tekintsek a Badoglio-
kormányt „szövetséges kormánynak.”
Igen kevés remény van arra, hogy ezt a
kérést figyelembe veszik — mondja a
genfi jelentés.

IZLAND ELPARTOL DÁNIA TÓL

Koppenhága. (Rador). A DNB
jelenti: Az izlandi parlament fogalko-
zott Izland és Dánia jövő kapcsolatainak
alakulásával és egyhangulag a Dániával
kötött 1918-as egyezmény megszünteté-
se mellett foglalt állást. Az ügyben vég-
leges döntést a május végén megtartandó
titkos népszavazás hoz majd. Az Iz-
landi élő dán alattvalók egyelőre az iz-
landiakkal egyenlő elbánásban részesül-
nek.

ARGENTINA POLITIKÁJA NEM VALTOZIK — MONDOTTA AZ ÚJ KÜLÜGYMINISZTER

Lisszabon. (Tp). Az angol hir-
szolgálat buenos-airesi értesülése szerint
Argentina új külügyminisztere kijelen-
tette, hogy mindaddig, amíg Farrel tá-
bornok uralkom marad, Argentina je-
lentégi politikája nem változik. Az or-
szág nemzetközi politikáját a baráti

Szigora német figyelmeztetés Franciaország lakosságához

Párizs. (ESS). Rundstedt tá-
bornagy, a Franciaországban levő né-
met haderő legfőbb parancsnoka, a fran-
ciá néphez és a francia földön tartózkodó-
khoz a párizsi rádió a következő
napiparancsot intézte:

— Vegyék újból tudomásul a franciák,
hogy a legszigorúbban tilos bármiképen
érintkezébe lépniük a szövetséges ejtő-
ernyősökkel, ha esetleg francia földre
erénykednek le. A legszigorúbban tilos az
angol-amerikai vagy más szövetséges
repülőket befogadniuk vagy rejteget-
niük, ha ezek gépeit Franciaország fölött
lövik le, ők maguk pedig ejtőernyő segit-
ségével megmenekülnek vagy gépeikben
életben maradnak.

— Franciaország valamennyi lakosa-

nak a legszigorúbban tilos hozzányúlnia
ahhoz a hadianyaghoz vagy bármely
más tárgyhoz, amit a szövetségesek fran-
cia földre dobnak. Ugyanígy tilos a Fran-
ciaország fölött kelőtt gépekhez köz-
ledniük.

— Azok a franciák, akik ennek a pa-
rancsnak nem vetik alá magukat, a né-
met hadbírságok elé kerülnek és szigo-
ru büntetéssel, különösen komoly eset-
ben halálbüntetéssel sújtják őket.

— Minden franciának azonnal jelen-
tést kell tennie a német hadsereg leg-
közelebbi alakulatának vagy a francia
kerületi rendőrségnek, ha ejtőernyősök
ereszkednek le francia földön, vagy ha
szövetséges repülőgépek szállnak le vagy
zuhannak le Franciaországban. E pa-
rancs meg nem tartása súlyos büntetés-
sel jár, viszont megfelelő ellenzolgáltat-
tást kapnak azok, akik az ejtőernyősök-
ről vagy ellenséges repülőgépekről pon-
tosan tájékoztatják a német haderőge-
ket.

Leaulabb

A finn parlament titkos ülése

Helsinki. (DNB). Kedden déli előtt titkos ülésre ült össze a finn parla-
ment. Länkomies miniszterelnök másfélórás beszédben ismertette az ország
helyzetét, majd vitára került sor, melynek során valamennyi párt képviselője
felszólalt. Az ülést délen 12 óra 30 perckor felfüggesztették; délután a vitát
folytatják. A titkos ülés befejezése után hivatalos közleményt adnak ki.

Újabb német cölöki a finn hajók visszatartásának hírére

Berlin. (Rador). Svédországban az a hír terjedt el, hogy egyes német
kikötőkben visszatartották a finn hajókat. Az NST erre vonatkozóan azt je-
lentli, hogy a szóban forgó hír Londonból származik és teljesen alaptalan.

Kis népek az éjszakában

Véletlen az, hogy minél félelmebben tombol a háború, annál nyugtalanabbá válnak a nemzetközi együttélés Hamupipókéi: a kis nemzetek és annál több aggódó szó hangzik el a kis nemzetek joga, függetlensége és öncélúsága érdekében? Természetesen nem véletlen. A jog és erőszak egy különbözőt egyésmástól, mint a nappal az éjszakától. Minél sűrűbb lesz az éjszaka, a Hamupipókéknak annál több okuk van arra, hogy remélgjenek, hogy aggódjanak és sóhajtozhatnak. Az okokat csak több pontban lehet felsorolni.

1. A történelmi fejlődés azt mutatja, hogy az eredetileg szűk körre szorított háborúk egyre tágabb hullámokat vetnek. Régen városok, majd tartományok, aztán országok, végül országok szövetségei viaskodtak egymással. Az 1914-18. évi háború egész földrésztünk békéjét földolta, de azért bitorolta a világháború nevet, holott tulajdonképpen csak európai háború volt, amelyben más világrészek lakói is résztvettek. A mai nemzeteknek jutott az a kócos szerencse, hogy megélje az igazi világháborút, mely a föld minden zugára kiterjed.

2. A közlekedés meggyorsulása, a haditechnika fejlődése, milliói tömegek harcbevétele, mint az első világháborúban, ugy most is hihetetlenül kiterjesztette a frontokat. Azok a légyózó vonalak, amelyekben az élettartalmukat vivő nagy nemzetek milliói egymásba fonódnak, rendszerint tengeről tengerig húzódnak. A kis nemzetek nem maguk határozzák meg magatartásukat, sorsuk attól függ, milyen közel sodródik hozzájuk a küzdelem. Más szóval: vagy az egyik, vagy a másik harcoló félnek mikor válik érdekévé, hogy támadó hová, vagy a védekezőnek a kis állam területére lépjen. Ilyen esetben a legbékésbébb kis államot is olyan erővel ragadja magához vagy az egyik vagy a másik front, mint a mérgese ves a varrótűt.

3. Az a tény, hogy a mostani háborúban a világ minden nagy nemzete állást foglalt, továbbá az az elvárás, mely tudni sem akar meggyengéses békéről, a kis nemzetek számára rendkívül veszélyeseket rejteget. A végül győztesen maradó koalíció minden ellensúly nélkül legnagyobb hatalom lesz ezen a földön. Föltehető, hogy mikor majd a világ új rendjét megállapítja, a hosszú harc mérhetetlen szenvedése és áldozata után elsősorban saját érdekeit fogja követni és nem törődik oly eszköziséggel, mint amilyen a kis államok joga.

4. Az, hogy a közlekedési eszközök fejlődésének csodálatos útjén egymás szomszédságába hozta a világ legtávolabbi fekvő országait s bonyolódottan összefonja a politikai, gazdasági, szociális érdekszövődések legtávolabbi futó szálait is, nagyon nyugtalanítóvá teszi a háború apokaliptikus szörnyűségeit befolyásoló utolsó léteket. A Gondviselés bölcsesége kellene ahhoz, hogy az ítéletmondók, — még ha hajlandók lennének is rá, hogy nemes önzetlenséggel az igazságot és csak az igazságot kereszék, — megtalálják a sok nehéz kérdés leghelyesebb megoldását, azt az arany közepet, amely minden jogos érdek kiegyenlítésére vezet.

5. Természetesen biztosítékokra van szükség a tekintetben, hogy a győztes hatalmakat valóban ilyen nemes önzetlenség fogja vezetni. Az önzetlenség azonban sohasem játszott komoly szerepet a nemzetközi életben. Az a tudat, hogy az erősebb a nemzetközi életben sem gázolhatja le, nem zsákmányolhatja ki, nem vezetheti korlátlanul a győngét, békében is lassan, nehezen pisálkolyva kezdett felgyulladni. Az 1914-18-as háború előtt, csak bátorítalan kísérletezések folytak olyan irányban, hogy jogi kereteket adjanak az államok együttélésének.

A Nemzetek Szövetsége ilyen jelszóval jött létre. Az alapokmány kimondta a kis és nagy államok jogegyenlőségét.

A valóságban azonban ez a jogegyenlőségét a valóságban azonban ez a jogegyenlőségét sohasem valósult meg, a helyzet csak annyiban változott, hogy a nagyok ezentul nem a nyers erőre hivatkoznak, hanem bizonyos közszerűségi parlamenti eljárás befolytatása után, a nemzetközi jogrend nevében diktáltak a kicsinyeknek.

A nyelv betegségei — a társadalom betegségei

A nyelvben néha hosszabb nyugalmi időszakok után hirtelen hullámzások, átalakulások, viharok indulnak meg, és egy pár nemzedék leforgása alatt a nyelv anyaga lényegesen kibővíti, színei árnyaltabbak lesznek. A művelődés új anyagával való megismerkedés, a társadalmi élet megváltozása, vagy pedig egyszerűen a gyorsan muló divat mindig nyomokat hagy a nyelvben, néha lényegesen gazdagítja, máskor pedig fojtókkal, kiütésekkel borítja be. Nyelvünk történetét végigkísérve, meg lehet állapítani, hogy mikor térünk át a halász-vadász, zsákmányoló életmódról a földművelő, gazdálkodó életmódra, mikor ismerkedtünk meg az egyházi, állami intézményekkel, kiktől tanultuk meg a kereskedelmet, az ipart és végül, ha úgy tetszik a divatos öltözködésnek és sportnak különböző titkait és törvényeit.

Mindezt gazdagon földelítette már

a nyelvészet és művelődéstörténeti kutatásainkat lényegesen kiegészítette, hogy azonban nyelvünk ma is folyó, állandó gazdagodása, vagy esetleg szennyeződése, milyen mélyen bevilágít a társadalom lelkületébe, szokásaiba, a divat áramlataiba, azt rendszeresen még alig tanulmányozták. A divatossá vált szavak, fordulatok, a fölkapott kifejezések, a tulzások, vagy torz nyelvi alakok mind a társadalom szokásait, vágyait, hűségait, balítéleteit leplezik le. A nyelv betegségei a társadalom betegségeinek külső jelei, gyökeresen meggyógyítani csak az egész műveltség, az egész lelki élet meggyógyításával lehet őket. Jellemző példa a zsidó hangulatozó kora magyar beszéd elterjedése. Mások viszont csak futólag érinti egy-egy hatás a társadalom felületét, nyomot hagy ugyan a nyelvben, de egy pár évtized alatt ismét eltűnik. Az irodalom nem őrzi meg a nyelvek, a társadalomnak ezeket a fűző betegségeit; az élő beszédet, az újságokat, a hirdetőket kell megismerünk, hogy a társadalom folyton változó, élő lelkületét megállapítsuk. Talán a hibák megállapítása közelebb visz a gyógyuláshoz is, és amint nyelvünk egy-egy apró kitérésére fölfigyelünk, egyuttal társadalmi életünk balítéleteire, elharapozott rossz szokásaira is ráeszmélünk.

Mostanság gyakran hallok

uri családoknál, hogy a gyermek nagyon „faksznis”. Egész családfája szalok ki már ennek a szép „magyar” szónak. Sokhelyt előfordul, hogy a gyermek „faksznikat csinál”. Mert hiszen az egyszerűség kedvéért ma mindent „csinálnak”. A diák „vizsgát csinál”, a természetbarát „kirándulást csinál”, a háziasszony pedig bizonyára nem főz, hanem „ebédet, sőt tésztát csinál”. A jó magyar igék helyét így szorítják ki rendre a városi beszédben a románból, vagy németből fordított kifejezések. Nos hát, ha manapság mindent csinálni kell, akkor miért ne csinálna a gyermek is „faksznikat”, amikor enni kellene? Az is lehet, hogy helyenként, ahol már magyarosabban (!) beszélnek, egyszerűen „faksznizik”. Az eredmény mindenképpen ugyanaz. A szülők kérélik a gyermeket, könyörögnek neki, és így

azután sikerül egy pár falatot belegyurni.

Ezelőtt két-három nemzedékkel, azt hiszem, még nem beszéltek amnyit a „faksznis” gyermekekről. Akkor még csak kényeskedő, elkényeztetett, válogatós gyermekek voltak, de nem sokat törődtek velük, mert az egész ház nem az egyetlen kis gyermek körül forogott. A társaságban főnövé gyermek megszokta, hogy neki kell másokhoz alkalmazkodnia és engedelmkednie is kell, ezért könnyen leszokott a kényeskedésről. Ahol a gyermek „faksznis”, ott az is gyakran előfordul, hogy a felnőttek „felvágósak”. Ezelőtt egy pár évtizeddel a jó társaságban még ezt lehetett hallani: — Ez a kis hadnagy ismét „aufsnidolt”. Azóta ezt is megmagyarisítottuk.

Ma a társaságban,

amikor az emberek sikerekre vágyanak, a figyelmet maguk felé akarják fordítani, egyszerűen „fölvágnak”, vagy „fölvágósak” lesznek. Nem kell azt hinni, hogy itt hentesekről vagy mészárosokról van szó. A világejt sem! Azok csak lust, esetleg a sonkát, vagy a kolbászt vágják föl, de azért mégsem „fölvágósak”, legfennebb időnként nagyokat mondanak, nagyokat lödítanak, sőt hogyha már nagyon megszeittek magukat, az is meglehet, hogy nagyoznak, uraskodnak, vagy előkelősökönek. Maholnap talán még Hány Jánosról is ilyen jellemzést fogunk hallani: — Nagyon „fölvágós” ember volt, mert hiszen a derék öbösítő is, többnek akart látszani, mint ami volt. Igaz, hogy azóta nagyon megváltoztak a formák, ma talán nem elég nagyokat mondani, hanem ráadásul még füstösködni is kell és fölényesen kell bánnunk a hozzánk közel állókkal. Akkor biztos a társadalmi siker.

Akármiilyen megszeitett élog is ma már ez az uraskodás, mégis meglepett, amikor egyik jó nevű írónk cikkében ezt olvashattam: „(A vendégek) a nyugatlanság miatt nem tudnak olyan jóízűen viselni drága „frakkjait”. Valóban kellemejen lehet, ha az embernek egyszerre két, vagy három frakkot kell viselnie, erre még nem is látam példát. A cikkírónak ugyanis erre kellett gondolnia, máskülönben csak azt írta volna: drága frakkjukat. Több birtokosunk és több birtokunk van ugyan, de mindnyájuknak csak egyszeresen van meg ugyanaz a birtokuk. Ilyenkor valóban

telesleges tulzús

többszámot használni, mert az egyesszám világosan rámutat a több birtokos egymással azonos tulajdonára. Eppen ilyen turesán hangzik, amikor egy-egy prédikációban azt hallja az ember: „Fölemeljük sziveinket, vagy lelkeinket”. Elégedünk csak meg a szívünkkel, vagy lelkünkkel, nincs szűlségünk többre. Hasonlóképpen helyesen mindig azt szoktuk mondani: „a férfiak levették kalapjukat, a fiúk elfoglalták helyüket, meglátják az anyjukat, a kereskedők bezárták üzletüket, stb. Ilyen szerű kifejezésekben egyszerűen kell használni, a többszám könnyen félreértésre adhat alkalmat. Talán azért futunk ebben az esetben is idegen minták után, hogy a gazdagság, az előkelőség átszátát keltsük?

VITA ZSIGMOND

UJ ROMÁN KÖVET ZÁGRÁBBAN (Bucuresti). A hivatalos lapban megjelent köziratul március 1-i hatállyal Mitineu Mihajl Románia zágrábi követévé nevezték ki. (Rador).

PUCHEU VOLT FRANCIA BELVÉDELMI MINISZTER IS A VADLOTTAK PADJARA KERÜLT. (Lisszabon.) A giriből jelenti a brit hírszolgálat: Pierre Pucheu volt francia belügyminiszter, a gaulleista hatóságok ámulással vádolják. Az ellene indított per tárgyalása március 4-én kezdődik. (Rador).

A TÜRKISCHE POST ISMÉT MEGJELENIK. (Berlin). A Törökországban megjelent Türkische Post című, német nyelvű lap, amelyet az angol és az olasz királyi törzskével közlése miatt a török hatóságok felfüggesztettek, március 4-től kezdve ismét megjelenhet. (Tp..)

SVÁJCOBAN 70.500 MENEKULT, TARTÓZKODOTT AZ ÉV ELEJÉN. (Zürich.) Hivatalos összeállítás szerint 1944. évi január 1-én Svájcban 70.500 menekült tartózkodott. Ezek közül 39.700 menekült az internálási biztos hatáskörébe tartozik, 30.800 pedig a szövetségi rendőrség ellenőrzése alá esik. Az utóbbiak közül 8300 emigráns, 22.500 pedig a szó szoros értelmében vert menekült. A tulajdonképpeni menekültek közül 7400 karácsony felügyelet alatt áll, 4005 munkaerőben van, 1684 pedig otthonokban nyert elhelyezést.

SEDORENKO SZABADLABON. (Stockholm.) A svéd társadalmi iroda jelenti: A svéd kormány meggyalmozott Sidoronka szovjet államotársakat, az Intourist csoport utasainak irodáit volt vezetőknek, akik békékedés miatt 12 évi börtönrre ítélték. Meggyalmozott a svéd kormány az 1940 decemberében nyolc évi fegyházra ítélt Rickman-ak is, aki szabotázs-cselekményekben vett részt. Mindkét esetben az ítélték megrendült egészségi állapotára és idegrendszerére voltak tekintettel a meggyalmozásban. (Tp.)

ALAGUT A SZUEZI-CSATORNA ALATT. (Adama.) A DNB. jelenti: Az egyiptomi vasúti igazgatósága azaz a tervvel foglalkozik, hogy alagutat építse a Suez-csatorna alatt. Az alagut Port Fuad-nál kötné össze a csatorna két partját és lényegesen megrövidítené az utat Egyiptom és Palesztina között. (Rador.)

A BOLGÁR DUNAHAJÓZÁSI SZEMELYZET POLGÁRI MOZGOSÍTÁSA. (Szófia). A bolgár kormány elrendelte a bolgár dunahajózási vállalatoknak szemelyzetiükkel együtt való polgári mozgósítását. A mozgósításról szóló rendelet nem tesz különbséget a természetes vagy a jogi személyek tulajdonában lévő Duna-hajózási vállalatok között. (Tp.)

A Nemzetek Szövetségének pusztá fennállása azonban a két háború közötti korszakban mégis csak jelentett valamit. Egy erkölcsi elvnek az elismerését, amelyet csak alattomosan és bujkálva lehetett megszegni. Azt szölkált mondani, az erényt hazudó álszenteskedés: a bűn hódolata az erény előtt. A kis nemzetek szempontjából nem közönyös, hogy a vagy népjogokról vagy egyszerűen csak érdekkörökről beszélnek.

Ezeket a pontozatokat még tovább lehetne folytatni. A lényeg azonban a felsorolás szaporítása nélkül is tudjuk. A kis nemzetek igen nehéz helyzetben vannak. Mivel ők? Csak az Urístea és egy erkölcsi természetű elgondolás.

A nemzeti jog fejlődése mindig legérzékenyebb jelzője volt annak, hogy milyen fokot ért el az emberiség kulturális haladás.

A háborúk természetesen sohasem kedveztek a nemzetközi jognak, a háborúban mindig az öserdők és vad mezőségek törvénye uralkodott, bárha derék és emberséges tudósok és államférfiak boldog békeidőben állandóan azon igyekeztek, hogy az előjövő háborúk számára is kidolgozzanak egy szerény és nem túlságosan sokat követelő törvénygyűjteményt. Hogy ezt az igazán nem túlzottan szigorú ködöket sohasem taposták meg oly esunyán, mint ebben a háborúban, igen rossz előjel. De azért talán mégse mondjuk le arról, hogy a fegyverek lármájának megszűnése után szerophez jut az imént említett erkölcsi megfontolás. A nemzetközi jogások már régen, egyértel-

műleg elfogadták azt az elvet, amelyet egy német nemzetközi jogász, Holtzendorff fogalmazott meg a legszemléltetőbben: „Az, aki a nemzetközi jogban megtagadja a szuverén államok egyenjogúságát, ezzel egyidejűleg megtagadja magának a nemzetközi jognak létezését is.”

A nemzetközi jog hiánya pedig egyértelmű az ősi barbársággal, az erőszak nyílt uralmával. A háború utáni világ rendjét megalkotó békebírálmak többek között ebben a kérdésben is határozniok kell. El kell dönteniük: tovább kívánna-e haladni a civilizáció útján, vagy új barbárságba akarják stílyesztetni a világot: — ami természetesebb volna, mert az új barbárságban a technika csodálatos vívmányai.

B. J.

A jövő városa

Vajon milyen lesz a jövő városa? — Erre a kérdésre igyekszük feleletet adni egy kitűnő építész, akinek véleménye szerint, a ma városa egy már lejárt korszellem plasztikus kifejezése. Az építész tehát: a mai és az eljövendő nemzedékek számára új építészeti kifejezést sürget, amelyben a korszellem formailag is megtalálja magát. Elgondolásának az az alapja, hogy a jövő városa ellentétben a maival, napfényes, levegős legyen, mindenben megfeleljen a szociális követelményeknek, s ezenfelül teljes biztonságot nyújtson a légi veszély ellen. Ennek a kertös omlak az érdekében az új elgondolás szerinti ikervárosokat kell építeni: földfeletti a béke- és a földalati a háborús várost. A béke városa ismét, két részből állana, a dolgozó és az otthonok városából. A kertős nagyterjedésű parkok választanák el egymástól és ugyancsak zöldelő parkok vennék körül a nyoc-házakét emeletes vasbeton lakóházakat is. Ilyen volna tehát a jövő városa.

Mindenképpen csak helyeseltethetjük mindazokat az építészeti törekvéseket, amelyek szebb, jobb, egészségesebb és célszerűbb otthonot kívánnak megvalósítani az új kor embere számára, mert kétségtelen, hogy ennek a háborúnak a lezajlása után új kor virrad az emberiségre, lelkiessen mélyreható változásokban még sokkal jelentékenyebb, mint volt az ó-kor lezárulása, Amerika felfedezése és a többi nagy hájári jelentős esemény, ahogy az emberiség életét homályba vésző kezdetektől máig korszakokra osztják a történések.

De vajjon magára ébredésük hajnalán van-e értelme annak, hogy újra felidézzük egy rettenetes háború szörnyű képeit. Miért a jövő járára festeni a borzalmas memóriát, — a földalati várost? Talán a tenge, nyi vértől megtisztult, nem fogjuk jobbb megélni azt, amíy most megélnünk. Hisszük, hogy ezután Isten boldog, szabad ege alatt fogunk majd fejni ezennel napjaink, bizonyunk abban, hogy soha többé nem fog a föld alá menekülni embertársa elől a gyűlölettől felszabadult, megtisztult ember.

A DÉLI HIRLAP KIADÓHIVATALA sajnálatlalt közli mindazokkal, akik ez után kívánnak a lapra előfizetni, hogy a példányszám korlátozott voltára, valamint arra a körülményre való tekintettel, hogy az utóbbi időben az utcai árusítás oszկentésével új előfizetőket vett fel, egyelőre újabb előfizetési jelentkezést nem fogadhat el. Míhelyt a példányszámban változás történik, a kiadóhivatal ismét készsége áll rendelkezésre a jelentkezőknek.

— A légvédelmi munkálátok megváltása Braşov-Brassóban. (Saj. tud.) A polgármesteri hivatal hirdetménye értelmében a 21 és 60 év közötti állandó városi férfialakosoknak a megszűnt légvédelmi munkálati megváltási díjat má cius 11-ig kell a városi adóhivatalban kifizetniük Március 11. után elmulasztottak várnak arra vonatkozólag hogy mindenki eleget tette kötelezettségének.

Két kiló fehér kenyér 200 lej. Jóval jobbat nyujt ennél a legujabb feekönyv: Gárdonyi Géza: A falábu ember. Turdán Tordán kapható a Sitzler-könyvkereskedésben. Csak 190 lej!

— Öngyilkosság szerelmi bánat miatt. (Saj. tud.) Simon Georgehe 22 éves pancotai pankotai fialegmoer egy valófélben lévő asszonynak udvarolt és az volt a terve, hogy feleségül veszi. Amikor azonban megdudta, hogy az asszony kibékült a férjével, Aradra utazott, ott bucsulevelet irt az asszonynak, majd revolverrel a szívébe lött és meghalt. Holttestét Pancota-Pankotára szállították, ahol nagy részvét mellett temették el.

Március 2, csüt. R.k.: Szimpliciusz Protestáns: Lujza Ortod.: Teódot

Napkelte: 6.40 ó. Napny.: 17.45 ó. Holdkelte: 11.02 ó. Holdny.: 1.34 ó.

A Déli Hírlap megjelenik mindennap a vasárnapokat és ünnepeket követő napok kivételével. — Szerkesztőség: Timişoara 1., Szilvárdy Regina Maria 3. kadehivatal: I., Piatá Eratiann 3. szám. Távbeszélő: szerkesztőség 54-78, kiadóhivatal 23-10. Előfizetési ár a lap házhoz való kézbesítésével vagy postán küldve: egy hónapra 190 lej, három hónapra 460 lej. Egyes szám ára 5 lej. Kéziratokat nem örzünk meg és nem küldük vissza, még abban az esetben sem, ha erre külön megkérnek. Aradon előfizetések, felszámolások Metian u-utca 6. hirdetések Kmlacsou-utca 6. szám alatt, Reclama irodában. Távbeszélő 17-11.

— A Magyar Nőegylet jótékonycélú teadélutánja. A timişoarai-temesvári Magyar Nőegylet vasárnap, március 5-én délután 5 órai kezdettel jótékonycélú teadélutánt rendez, amelynek tiszta jövedelmét a szegénysorsu magyar diákok és a Vöröskereszt javára fordítják. A teadélután az erzsébetvárosi Kiefer-különhelyiségében lesz és a nőegylet vezetősége a közönség minél nagyobbarányú látogatását kéri. Tiszta-adományokat vasárnap délután 10 órától kezdve lehet a Kiefer-különtermében átadni.

— A lakások összeírásával kapcsolatos panaszokat a megyei prefektúrához kell utáni. A Timis Torontal-Temes Torontal megyei prefektúra közli, hogy a jövőben a lakások összeírásával kapcsolatos panasz nem a hadkiegészítő parancsnoksághoz, hanem a megyei prefektúra légvédelmi hivatalához (III. em., 312. ajtószám) kell intézni.

Két vonal között

Nem adomány az, melyet két kézzel egy osztasz, hogy eggyel visszaszerezd! A személyi hüség az líju korból az aggság idejére átmenett hibánk, azért esik kezünk ügyébe a rérikor delén is.

A világszerítő eszmék rendszerint oly tisztán, világosan kerülnek „forgalomba, mint a kristály, de minéllyt k ö z é s z e n forognak, elhalványul a varázsuk. Szentekké akarunk nevelődni, miközben emberi mívoltunknak sem tudunk igazán megfelelni.

A legigazabbnak vélt eszmédnek is van ellenlábas.

— Községi műhelyek kiállítása Timişoara-Temesvárott. A Timis Torontal-Temes Torontal megyei községi műhelyek és vállalatok kiállítása március 1-én nyílik meg az új prefektúra épületének második emeletén lévő kiállítási teremben. A kiállítás, amely naponta délután 10 órától 2 óráig és délután 4 óráig 6 óráig tekinthető meg, március 30-ig marad nyitva.

— Első osztályú vendéglői üzemek éjjeli egy óráig maradhatnak nyitva. A timişoarai-temesvári kerületi rendőrfelügyelőség közlése szerint a katonai parancsnokság elrendelte, hogy a megyeszékhelyeken lévő első osztályú vendéglői üzemek éjtszaka egy óráig maradhatnak nyitva. Ez a rendelkezés, értesítésünk szerint, Timişoara-Temesvárra, Aradra, Lugoj-Lugos és Oraviţa-Oravicabányára vonatkozik.

NAVRADI AGOSTON — Letartóztatott cigányjósónő. (Saj. tud.) A braşovi-brassói rendőrség tetten erte Cretu Maria cigányjósónőt, amikor az utcán egy kapumélyedésben kártyából jövendőt mondott egy falusi embernek. Cretu Maria hosszabb idő óta üze ezt a mesterséget. Az utcán megzabolította a járókelőket és hatvan lejért szerencsét, vagyont és boldogságot jósolt áldozatainak. A cigányjósónőt beszállították az ügyészségi fogházba.

— Öngyilkos aggastyán. Perez Ioan 75 éves iceamical-kisjécsal lakost a lakásán felakasztva holtan találták. Anyagi gondjai kergették a halálba.

(*) Halálozás. Asztalos János kereskedő, 39 éves korában, hosszas szenvedés után elhunyt. Temetése március hó 1-én, délután 4 órakor lesz Aradon, a Petru Rareş-utca, 50. számú gyászaházból.

(*) Köszönetnyilvánítások. Mindazoknak, akik felejtethetlen férjem, illetve apánk elhalozása alkalmából részvételük kerestetek fel, ezuton mond halás köszönetet a Taussig-család. — Mindazoknak, akik felejtethetlen jó férjem és édesapánk temetésén résztvettek, ravatalára koszorut helyeztek, részvételüket nyilvánították, ez uton mondanak köszönetet öv. Csobán Demeterné és gyermekei, Arad.

— Meghalt a temetkezési egylet közgyűlésén, Timişoara-Temesvárott vasárnap tartotta meg a vasutasok temetkezési egyesülete idei közgyűlését. E közgyűlésen hirtelen a földre esett Farkas Gyula 53 éves nyugalmazott mozdonyvezető és rövidesen meghalt. A vizsgálat megállapította, hogy a mozdonyvezetőt szívizélhűdés ölte meg. Ma délután 6 órakor temetik a józsefvárosi temető kápolnájából.

— Elfogott kabáttolvaj. Constantin Ion braşovi-brassói lakos feljelentette a rendőrségen Ungureanu Constantin timişoarai-temesvári lakost, aki egy télikabátot vett át tőle, eladás céljára, de a kabáttal együtt eltűnt. A további a rendőrség most letartóztatta. A télikabátot 2000 lejért eladta és a pénzt megártotta. A tolvajt átadták az ügyészségnek.

— Öngyilkosság szerelmi bánat miatt. (Saj. tud.) Simon Georgehe 22 éves pancotai pankotai fialegmoer egy valófélben lévő asszonynak udvarolt és az volt a terve, hogy feleségül veszi. Amikor azonban megdudta, hogy az asszony kibékült a férjével, Aradra utazott, ott bucsulevelet irt az asszonynak, majd revolverrel a szívébe lött és meghalt. Holttestét Pancota-Pankotára szállították, ahol nagy részvét mellett temették el.

— Öngyilkosság szerelmi bánat miatt. (Saj. tud.) Simon Georgehe 22 éves pancotai pankotai fialegmoer egy valófélben lévő asszonynak udvarolt és az volt a terve, hogy feleségül veszi. Amikor azonban megdudta, hogy az asszony kibékült a férjével, Aradra utazott, ott bucsulevelet irt az asszonynak, majd revolverrel a szívébe lött és meghalt. Holttestét Pancota-Pankotára szállították, ahol nagy részvét mellett temették el.

— Öngyilkosság szerelmi bánat miatt. (Saj. tud.) Simon Georgehe 22 éves pancotai pankotai fialegmoer egy valófélben lévő asszonynak udvarolt és az volt a terve, hogy feleségül veszi. Amikor azonban megdudta, hogy az asszony kibékült a férjével, Aradra utazott, ott bucsulevelet irt az asszonynak, majd revolverrel a szívébe lött és meghalt. Holttestét Pancota-Pankotára szállították, ahol nagy részvét mellett temették el.

— Öngyilkosság szerelmi bánat miatt. (Saj. tud.) Simon Georgehe 22 éves pancotai pankotai fialegmoer egy valófélben lévő asszonynak udvarolt és az volt a terve, hogy feleségül veszi. Amikor azonban megdudta, hogy az asszony kibékült a férjével, Aradra utazott, ott bucsulevelet irt az asszonynak, majd revolverrel a szívébe lött és meghalt. Holttestét Pancota-Pankotára szállították, ahol nagy részvét mellett temették el.

Magyar szíve

DIÁKJAINKÉRT Néhái Fischer Aladár, az aradi római katolikus főgimnázium elhunyt igazgatójának emlékeztére az aradi római katolikus egyházközségnél a szegény magyar diákok segélyezésére és tanítására koszorumezváltás címén Nemes Lajos 200, Csáky Gyula 500 lejt adományozott.

A SIBIU-NAGYSZEREBENI TERÉZ-ÁRVAHAZ javára özvegy Kuffner Ferencné elhalozása alkalmából koszorumezváltás címén Nagy Elemér és felesége timişoara-temesvári lakosok 1000 lejt adományoztak.

— Az aradi pékek hetenként csak egyszer kapnak lisztet. (Saj. tud.) Az aradi városi közellátásügyi hivatal közli a pékekkel, hogy ezuntul hetenként csak egyszer kaphatnak lisztvásárlási engedélyt és pedig szombaton délelőttönként. Amennyiben a szombatra ünnep esik, pénteken kell jelentkezni az engedélyért. Közli még a pékekkel, hogy a készített kenyeret sorsszámmal kell megjelölniök.

— Záróra meg nem tartása miatt bezárt vendéglők. A timiştorontali-temestorontali megyei prefektúra intézkedésére a rendőrség közeei három timişoarai-temesvári vendéglői öt-öt napra bezártak. Ezekben a vendéglőkben nem tartották meg a zárórát. Bezárták Branzaş Pavel belvárosi, Kolea Antal Rusu Sirianu-utcai és Crisan Ioan Mures-utcai vendéglőjét.

— MIT AKAR FARINACCI? (Bucureşti). Az Ecoul közli: A fasszese párti volt főjókára, Roberto Farinacci — mint a La Suisse című svájci lap írja — a Vatikánnal 1929-ben kötött leveráni szerződés felbontását javasolja és a melletti száll síkra, hogy „nemzeti” katolikus egyháza létesítsenek.

— Fehérneműt lopott. A timişoarai-temesvári rendőrség letartóztatta Sturb Eleonora 30 éves zarandi lakost. Az asszony Timişoara-Temesvárott nagyobb mennyiségű fehérneműt lopott. Átadták az ügyészségnek.

— Mozik műsora. Március 1. szerdai Arad: Aro: „Dzsessz hercegnő”, Capitol: „Sportkirály”, Corso: „A sátán völgye”, Forum: „A terror árnyékában”, Royal: „Hamupipőke”, Urania: „Egy különös éjtszaka”. Timişoara-Temesvár: Apollo: „A nagy szám”, Capitol: „Monte Cristo gróf”, Corso: „Arlette”, Thalia: „Nyári szerelem”.

— Ügyeletos gyógyszerátárak. Március 1. szerda: A rad: Földes dr. (Eminecu-utca), Wotsch (a vasuti pályaudvarral szemben). — Timişoara-Temesvár: Belváros: Ionescu (Marcy-utca), Gyárváros: Maszalts (Badea Cartan-tér 8), Erzsébetváros és Józsefváros: Roxin (Axente Sever-tér), Mehala: Corvin (Closca-utca 18). — Fratelia-Uj-kisoda: Panajoth, — Freidorf-Szabadfaln: Bonomi.

Rádió

Allandó rövidítések: H = Hírek, N = Előadás, F = Felelvásás, Z = Zene, Hgl. = Hanglémezsek.

MÁRCIUS 2, CSÜTÖRTÖK BUCURESTI: 6.55 H és Z, 12.45 H, 13 Z énekkel, 13.50 H németül, 14 H, 14.30 Sebesültek órája, 15.30 Katonák üzennek, 18 Filmmuzsika, 18.15 H németül, 18.30 Z, 19.30 Z, 19.50 H, 20 Z, 20.40 F, 21 Z, 22 H, sport, 22.15 Közlemények, 22.20 Z. RADIO MOLDOVA: 12.30 Z, 13 Orvosi tanácsadó, 13.10 ének és Z, 13.30 H, 13.45 Z, 18.30 Z, 19 E, 19.15 Z, 20 E, 20.15 Z, 21 H, 21.15 Z. BUDAPEST I.: 7.25 Torna, 7.45 Z, 8 H, 8.15 Z, 9 H német, román, szlovák, ruszin és szerb nyelven, 9.30 H és Z, 11 H, 11.15 Z, 12.40 E, 13.10 Z, 13.40 H, 15 Hgl, 15.30 H, 16 Cigánymuzsika, 16.30 E, 17.10 Z, 17.45 H, 18 Mezőgazdasági E, 18.25 Hgl, 18.40 E, 19 Z, 19.50 H, 20 Z és ének, 21 Vitéz lélek, Tamási Aron szindarabja, 22.40 H, 23.10 H német, angol és francia nyelven, 23.40 Z, 24.30 Hgl, 24.45 H.

A HUMORISTA BÁNATA — Tönkrementem! — Miért? — Volt tizenkét remek téli viccem és alig volt tél... ISKOLÁBAN — Mondj egy okos állatot... — A kakuk... — Miért éppen a kakuk? — Mert az meg tudja mondani a nevet

EGYSZEMKÖZT:

16 tanárral

(Egyszerűen berendezett szobájában éhányszáz tudományos könyv sorakodik a szekrényekben. Sok etimológiai nő, ami érthető is, hiszen nyelvészakos anár. Francia főszakos és magyar-atin mellékszakos.)

— Azért mentem a tanári pályára — eleli kérdésére —, mert már diákoromban hajlamot éreztem erre. Ereletileg számitan-szakos szerettem volna enni, de az aradi római katolikus egyházközség ösztöndíjat adott arra az setre, ha a francia-magyar-latin szakot választom.

— Hány órája van hetenként? — Körülbelül kétszer annyi, amennyit egy tanár rendes körülmények között vállal. Némely karársamnak, aki a tanonciskolában is tanít, hetenként több, mint 40 órája van. Egy hasonló koru állami tanárt heti 15 órára köteleznek.

— Készül-e az órákra? — Természetesen. Ugyanugy, mint a diák. Felejt a tanár is, szükségse van az állandó felfrissítésre. És változik a tananyag is.

— Egyéb elfoglaltsága? — Elsősorban a diákok otthoni ellenőrző-látogatása, osztályfőnöki minőségben. A gyermeket kellő környezetismeret nélkül nem lehet kezelni. Ezen kívül sok munkát ad a Kölcsey Együttel könyvtárközösszaksztálya, amelynek előadója vagyok.

— Valamit a mai magyar diákról? — Általában elég kiüszdelmes az életünk. De nálóbbak és közvetlenebbek, mint mi voltunk annakidején. A tananyag nagy. Például egy harmadikos diáknak — hogy csak a nyelveknél maradjunk —, annyanyalán kívül még négy nyelvet kell tanulnia.

— Milyen viszonyban van velük? — Az alsóskolai atyái, a felsősökkel baráti viszonyban.

— Tanítási módszere? — Ugyanevezett munkáltató. Az átlagismeretek nyújtása. Nem az olvasási szabályokkal tömöm a diák fejét, hanem előreolvasok neki, ő utánam és egyszerre azon veszi észre magát, hogy megtanult franciául olvasni. Gyakran tartok vetítésképes előadást.

— Mit érez a tanár, amikor elégtelent ad a diáknak? — Nehéz helyzetben van. A diák nagyon érzékeny, tehát csak alaposan megérdemelt esetben adható a széknya. A tanárnak mindenesetre nem szabad elfelejtenie, hogy a középiskola: társadalmi rosta.

— Valamit a tanáróról és a mai délelődi magyar tanár feladatáról? — Az általában tudott felhítelek (szak-kénztárság stb.) mellett legfontosabb a türelem, a gyermekszeretet és az, hogy a tanár lelki ember legyen. Fevelmezni csak megértéssel és szeretettel lehet. A mai délelődi magyar tanár feladata mindenképp előtérbe kerül. Az olyan eszlásban, ahol az ana távol van, többet kell segíteni az iskolás fiu nevéni nevelésében. Különös gondot kell fordítani a magyar nyelvre, még a maonbészolm-tében is. Bele kell kapcsolódnia a tanárnak az iteni maevraság művelésébe, megvalósítáiba. Végül pedig munkatáborlat vállalásával enyhíteni kell a magyar tanárhárvát. — hangzik breszovól.

BABUCZAY GYÖRGY

CORSO-mozi, Arad

Telefon 22-64. 16adás 3, 5, 7, 9 órákor
Bef. szám 96/6-1939

Márciusi műsorunk első filmje **A sátán vilóye** a filmek királya, MARINA BERTI **A sátán vilóye** a szérség filmje, OSVALDO VALENTI **A sátán vilóye** az izgalom filmje, CARLO NINCHI Váltsa meg jegyét előre.

Világhíradó

Lisszabon

A portugál lapok beszámolnak arról, hogy egy newyorki nagyiparos, Julius Kloriem, aki eddig három és fél millió dollár hadikölcsönt jegyzett, minden alkalommal egy különleges emléktárgyat kért gyűjteménye számára. Az első egymillió dollárt azzal a feltétellel jegyezte, hogy a Columbia rádiótársaság neki ajándékozza azt a mikrofont, amelyen keresztül az első haditudósítást közölték. A következő félmillió dollár jegyzésénél megkapta az első japán repülőgép ronsait, amelyet Guadalcanar-nál lelőtek, 100.000 dollárt jegyezt Wilkie „Az oszthatatlan világ” című könyvének a szerző kézzel írt példányát. Ezután következett egymillió dollár, amelyet annak a repülőgépnak jelzőszólójáért adott, amelyen Roosevelt Casablancába repült, legutóbb pedig egy további millió dollárt jegyezt Eisenhower tábornok jobboldali vállántjáért, amelyet akkor fejtettek le zubbonyáról, amikor ezredesből tábornokká léptették elő.

Becs

Fahrenkamp dr. orvosprofesszor hosszabb idő óta kutatásokat folytat a növényi életben jelentkező ugyanevezett szivmérgekre vonatkozóan. Ezek a mérgek sok növényben, legfőképpen azonban a piros gyűszűvirágban, a digitálisban fordulnak elő. A digitálissal való gyógy mód régi és nélkülözhetetlen eszköze az orvostudományban, Dr. Fahrenkamp most megállapította, hogy az emberi szervezet hormontermelésének elégtelensége esetében és bizonyos vitamínhiányoknál is nélkülözhetetlenné válik a szivmérgek adagolása. Az első kísérleteket dr. Fahrenkamp növényeken végezte s ahhoz az érdekes felfedezéshez jutott, hogy az ugyanevezett hasznos növények nagyobb eredményt hoznak, ha előzetesen digitálissal kezelik őket. Sőt megállapította azt is, hogy egyes állati termékek, így például a tejre és vajra is hasznos a digitális bevezetése, mert ez esetben az említett anyagok lényegesen hosszabb ideig maradnak meg friss állapotban.

Berlin

A frankfurti fizikai bizottság új díjat alapított, mely egész sor új problémát vet fel a levegő összetételét kutatók számára. A tudósok testületén szériát a levegő oxigén és hidrogén tartalma összefüggésben van az időjárással és a levegőreteg magasságával. A levegő oxigéntartalma ezenkívül a nap különböző óráiban változik, ami különösen tudományos szempontból jelentős. A legnagyobb oxigéntartalma a levegőnek napkeltekor és a legkisebb napnyugtakor.

Párizs

A híres párizsi állatkertnek, a Zoo de Vincennes-nek lakóit, Urbain professzor, az állajkert igazgatója szerint, az éhhal pusztítja. A jagesmedvék és a barnamedvék a háború kitörése előtt egy-egy kiló vajás-mézes kenyert kaptak reggelire. A zsiráf reggelje 10 liter tejből, az orrszarvú egy vödörnyi burgonyából állott. Békében az állatkertnek napi 350 kiló husszükséglete volt. Ma 200 kiló romlott, emberi táplálkozásra alkalmatlan hús áll az állatkert rendelkezésére. Az oroszlanok háromnegyed része inkább az éhhalat választotta, semhogy e húst megezte volna. A tengerzár miatt a fókák s más sarki állatok sem juthattak tengeri halhoz, ők is életükkel fiztek. A majmok reggelje valaha egy csésze csokoládékávából vagy tejből, gyümölcslezből és gyümölcsből állott. Ma egy pohárnyi vízre, néhány ká-

posztalévre és 2 és fél deka kenyérra van jogosultságuk. E táplálék következményeképpen az állatkert 150 főből álló makoájom-állománya kipusztult. A medvék, amelyeknek tápláléka tápliszthulladékból és szárított húsorból kerüli ki, állják még a sarat, de csontvázsoványak. Felére olvadt a híres orrszarvú selya is. Érdekes megfigyeléseket tettek a riadószivénának, meg a bombarobbanásoknak az állajokra való hatásáról. Ezek teljesen közönyösen hagyják a madarakat, hasorlóan érzéketlenek a tevek is. Ezzel szemben a zsiráfokon páni riadalom vesz erőt. A legbőleőbb az elefánt riadó idején behúzódik házának eresze alá, vagy pedig bemegy a vízbe.

Ankara

Flemming angol orvostanár híres felfedezésével, Flemming tanár penicillinnek nevezett bakterium elleni gyógyszerrel írt elő és ezzel csodálatos hatást ért el vérmegújás esetekben. E gyógyszer megakadályozza a kórokozó bakterium szaporodását, de ugyanakkor az élő szövetekre és a fehér vesejékre ártalmatlan. Remélik, hogy a gyógyszer további alkalmazásában a tüdőgyulladás, a torokgyök és más súlyos betegségek ellen is hatékonyan alkalmazható. Legutóbb Tugan tanár vezetésével török orvosi küldetés kereste fel Flemming tanárt. Az angolok s az amerikaiak között megállapodás jött létre a penicillin nagyfőmögű előállítására és szétosztására s ebbe a szétosztásba most Törökország is belekerül.

Genf

Mint a svájci lapok írják, az amerikai szakemberek és tudósok a háború alatt is folytatják tudományos munkájukat, a távolbatas technikaijának fejlesztésére. A New York Times, egész sor távolbalató találmányt ismertet, de a háború miatt csak röviden. Így szabadalmaztattak egy „universal-tavelbalatót” nevűt. Ez a készülék, függetlenül a hullámhosszról, bármilyen adó leadását veszi s 441—600 soros képet ad vissza. Szintén vévőberendezés az, amely éjtszaka kutatja fel az ellenséges vadászgépet és körvonalait egy fluoreszcens káló ernyőre veti. Egy másik szerkezet egyesíti a kép, a hang és a faksimile adását. Van szabadalom tengerelátjárók számára épített távolbalató periskópra is, amely a távolbalátás számára felhasználja az elektron-mikroszkóp előnyeit.

Tokio

A japán vezérkarban szolgáló Fukuuaga kapitány riportregényt írt az amerikai Panama csatorna pusztulásáról. A könyvhöz Sentufugu tengerenagy, volt japán belügyminiszter írt előszót, amelyben kifejti, hogy nem egyszerű regényről van szó. A Panamaregényt száz és százezer példányban forgatják a japán olvasók, sőt már a washingtoni tengerészeti minisztérium is lefordította azt házi használatra. A japán katonai író elképzelése szerint a regényben a Nevada és az Oklahoma nevű hadihajó, főbb könnyebb egység kíséretében utban van a csatornában. A vezérhajó éppen eléri a gatuni tavat, Pillanatok múlva újabb robbanás csapja óg a füstöt. Mérhetlen mennyiségű víz zudul a csatornára és a két partra, sztörtőri a szilipeket, a csajhajó gyufaskatulyaként merülnek el és a Panama csatorna elpusztul. Merénylök felrobbantották a gatuni tó gátját, ennek elszabadult vize mindent elsöpört. Az érdekes könyv nemsokára az amerikai közönség számára is megjelenik.

Az idegbetegség legobb orvosága a vitamin

Az idegesség századában élünk. A XX. század gyermeke idegesen rohangál, nyugtalan, nem találja a helyét. Még a természet ölen elő gazdát és pásztorembert is könnyebben lehet ma kihozni a sodrából, mint azelőtt. Két világháború egy emberöltő alatt, az oka és a következménye annak, hogy a mai ember nehezebben tud urrá lenni az idegein.

A lelki és szellemi élet buvárai és gyakorlati művelői — lelkeszek, tanítók, bölcselők és társadalomtudósok — hivatásszerűleg eszmei területen keresik az általános idegesség okát. Az orvosoknál azonban az anyagi tényezőkkel kell előszörban számolniok. Egy ilyen egyetem baj ugyanis rengeteg tényezőből tevődik össze és hátha az anyagi okok kutatása során is eljutunk a legfőbb, a döntő okhoz.

A múlt század nyolcvanas éveiben a földgolyó másik felén, közelebbről Holland-Kelet-Indiában egy súlyos idegbetegségnek, óriási területeken dühöngő járványnak, keresték az okát. Ez a betegség zibbadással, benuállással és ideggyulladással válik szembeszökővé, majd visszavonul, bokajai duzzanatokkal, más esetben a végtagok sorvadásával, teljes erőtlenségével folytatódik. Az általános eloröplenedés sokszor halállal végződik. Sok ezren estek áldozatul a kórságnak és pedig mindenütt a rizsen élő népek.

Fujikava japán tudós mondja, hogy kínai orvosi könyvek már a VII. században megemlékeztek erről az idegbetegségről. Okát a kínaiak nem tudták. A japánok a XVIII. század közepén Yedó-kórnak nevezték. A Yedó volt Tokió régebbi neve. Tehát fővárosi betegségnek tartották, mert ez a járvány a városnak, a civilizációnak, a technika fejlődésének volt emberöltő következménye.

Van egy másik ázsiai idegbetegség is, a beri-beri. Magyarra ezt bari-bari-kórság, vagy birkanjavalya néven fordítják. Beri ugyanis hindosztán nyelven az otthonos birkát jelenti. Az ideggyulladásos, legyengült beri-beri beteg járása nagyon hasonlít a beri birka járásához. Ez a betegség súlyos járványként amaz országokban pusztít, ahol a lakosság főétele szintén a rizs. Ezek az országok: Kína, Japán, a holland-indiai szigetvilág, Indokína és Sziam.

A birka-kór méreteiben tulszányalta még a középkori Európa pestis, himlő és kolera járványait is. Érthető tehát, hogy Holland-India és Japán orvosait egyaránt élenken foglalkoztatta ez a járvány. Takaki, a japán hajóhad orvos-tengernagya akkor már sejtette, hogy a járvány az egyszálú rizstáplálkozással függ össze. Sejtelmének igazolására érdekes kísérletet hajtott végre. Két hajót szerelt föl és kilenc hónapos tengeri útra küldte őket. Mindegyik hajón 276 ember teljesített szolgálatot. Az egyik csupán a szokásos, főleg rizsből álló élelmiszerkészletet vitte magával, a másikra húst, gyümölcsöt és kondenzált tejet is tettek.

Az első hajón 158 tengerész betegedett meg, a másodikon mindössze 14. Ezek is csak azért, mert nem akartak elitémi a megszokott folytonos rizsfogyasztástól. Takaki azt hitte, hogy a második hajó a fehérjetartalmu ételek mentették meg a járványtól. A fehérje, ellenében a rizs szénhidrátjával, nitrogéntartalmu szerves anyag. Az élelmezés tengerenagy mégis téves következtetésre jutott, mikor a nitrogén-hiányban jelölt meg a beri-beri betegség okát. Tömegkísérletével jó uton indult, de még sem jutott el az igazi megoldáshoz. Nem tapintott rá az idegbenulási járvány valódi eleveire, amit később a vitaminkutatás fedett föl.

Vitaminokban dus táplálékot kell fogyasztani. Ez veszi elejét nemcsak az ázsiai, hanem az Európában divó sok idegbajnak is.

Dr. Kumausz

**A LÉGVÉDELMI MUNKAKÖTELE-
LEZETTSÉG MEGVÁLTA-SÁNAK
BEFIZETÉSI RENDJE**

Timișoara-Temesvárott a városi pénz-
ügyi hivatalban a kétnapos légvédelmi
munka kötelező pénzben való megváltá-
sának rendje ma és holnap a következő:

1944. MÁRCIUS 1-ÉN, SZERDÁN

Az I. kerületből a D. Loga, a Car-
men Sylva-körút és a Petre Carp-utca la-
kosai jelentkeznek.

A II. kerületből a) a Daciilor, Timocului,
Petru Rareș, Mercur, Ispirescu és Teodor-
riu utcák.

b) a S. Micu, Renașterii, Telegrafului és
Behela utcák lakosai.

A III. kerületből a Giurgiu, Onitiu, Odo-
bescu és Corbului utcák lakosai.

A IV. kerületből a J. Vacarescu utca
lakosai.

Az V. kerületből az I. Plavoșin, Basara-
biei és Dr. Sagovicij utca lakói.

1944. MÁRCIUS 2-ÁN, CSÜTÖRTÖKÖN

Az I. kerületből a Cezar, Oradea, Epis.
Comșa, Tampa, Grozavescu, Beethoven,
Homer, Cicero, Forum utcák, a Regina Ma-
ria és Marghiloman körutak lakosai.

A II. kerületből a Creanga, Negruzzi,
Rovine, Barbu Delavrancea, Arcului, Gro-
zescu és Iorgovicij utcák lakosai.

a) a Lorena, Alsacia, Estonia, Geneva,
Zürich és Kogalniceanu utca lakosai.

A III. kerületből a Brancoveanu, Dr. P.
Vasici, C. Porumbescu utcák lakosai.

A IV. kerületből a Fröbl és a Preyer ut-
cák lakosai.

Az V. kerületből a Crisan, Cloșca és Ho-
ria utcák lakosai jelentkeznek.

Anróhirdetések

norvég, svájci, eladó. Megtekinthető 1-
3-ig. Arad, Romul Veliciu-utca 1, eme-
let. (875)

KEZILÁNYOKAT, tanulólányokat és női
szabóságékat alkalmaznak. Nagy nővérek,
Arad, Iosif Vucan-utca 10. Bej. szám
27757/943. (876)

FORUM-MOZI, Arad

Élvbeszélő 2-10. Bej. sz. 788-942

Eladások 3, 5, 7 és 9-kor.
Ma. Az évad legnagyobb filmje, az
1918. évi orosz-zsárga forradalom
véres napjai

**A terror
árnyékában**

Regina Linnenheimo és Jauno Paulo

MAGYARUL és németül kifogástalanul be-
szélő jobb leányt 3 éves kisleány mellé, vi-
dékre keresek. Dr. Martincsek, Nadlac,
Aradmegye. (877)

BALKAROS cipész-gépet vennék. Arad-
Micalaca, Magurei-utca 2. (878)

„BIJUTERIE“

Tulajdonos: N. CIACLAN.

Vaszkek eladó: régi és korszerű éksze-
reket és mindenféle ékszertárgyat. Szakszer-
ű becs. ARAD, Horia-utca 3.,
első emelet. Utútan 2-5-ig.

Távbeszélő: 12-30. Bej. sz. 11198-943

AKI felpár barna férfikesztyűt talált, ju-
talomért adja át a Neumann-textilüzlet-
ben, Arad, az Urania-mozi sarkán. Bej.
szám 4869/932. (879)

SZAKKÉPZETT férfifehéremű-vasrónó
szabásznő vagy vasrónói állást keres.
Esetleg társulna is. Cime Reclama-ban,
Arad, Eminescu-u. 4. (880)

ZONGORÁT bérelnék, esetleg vennék.
Arad, Palace-étterem. (885)

MINDENFELE kötést vállallok. Arad, Ma-
rasessti-utca 12. (886)

Timisoarai Femesvári CORSO-MOZI Előadások 3, 5, 7, 9 óra-
kor. Távbeszélő: 38-95. Bej. szám 6-110-1939

Ma bemutató:
Danielle Darieux: ARLETTE

AKKORDEON, Hohner, 12 basszusos, olcsón
eladó. Arad, Eminescu-utca 2, első eme-
let, 2. lakrész. (882)

NIKKELEZŐ felszerelés és számovár el-
adó. Cim Reclama-ban, Arad, Eminescu-
u. 4. (883)

STEINCHAMER (bécsi) félhosszu zong-
ora, nagyon jó állapotú, eladó. Cim
Reclama-ban, Arad, Eminescu-u. 4. (884)

FIATAL férfi-fodrászsegédet vidékre, tel-
jes ellátással, azonnal alkalmaznak. Cim
Reclama-ban, Arad, Eminescu-u. 4. (881)

MÉLY gyermekkocsi, jóállapotú, eladó.
Arad, Eminescu-utca 31, 4. ajtó. Mikó.
(887)

VENNÉK Singer-varrógép-vasat. Arad,
Aviator Sava-utca 9, 10. lakrész. (898)

ELADÓ koksz-kályha. Szén- és fa-
fűtésre alkalmas. Timișoara II., Scolii-
u. 9, 1. ajtó. (1346)

„DOX” FÉRFIÓRA, rövid láncsal, elve-
szett. A megtalálót kéri, 5000 lej ju-
talomért adja át Bohăciu-nak, a timi-
șoarai sörgyárban. (1345)

FÉRFIÓRA női kabát és 36-os női cipő el-
adó. Timișoara I., Regina Maria-körút 5.
Fényképészeti műterem. (1344)

KERESÉK éves bizonyítványos, meg-
bizható szobaleányt bejáró szakácsnő
mellé március 15-re. Cim: Ionașiu, Ti-
mișoara I., Marășesti-u. 1, II. em. (1343)

KÖNYVELEST űrák szerint vállal nagy
gyakorlattal bíró főkönyvelő. Megke-
reséseket „Mérlegképes” jelígre a ti-
mișoarai kiadóba kéri.

ARO-mozi, Arad Táv. 24-45. Előadások 3, 5, 7 és 9-kor
Bej. sz. 1446-1942

D z s e s s z - h e r c e g n ő
Max Neufeld nagyszabású rendezése.
Szereplők: V. vi Gioi, Sandro Ruffini, Nilo Taranto.

LŐMÖR, nagy iratszekerény, ügyvédi
rodában kiválóan alkalmas, eladó.
Ugyanott használt férfi felikabát kö-
zépértetre és különféle padlásholmi is
eladó. Arad, Doamna Balasa-utca 149.
(750)

BEJÁRÓ mindenest keresek két szem-
élyhez, azonnalra. Timișoara I., Lo-
novici-u. 1, II. em. 6. (1335)

VARRÓLEÁNYOKAT, önállókat, a
legjobb fizetéssel alkalmaz **Aszódi-
szalon**. Timișoara I., Lovovici-u. 1,
III. em. Bej. szám 3709/I. 940. (1333)

KÉT fotójt, vagy klub-butortzatot (gar-
nitúrát) nagyon jó állapotban lévőit,
keresek megvételre. Ugyanott alig
használt porszívógép, Siemens Protos,
185 voltos, eladó. Cimeket „Fotójt” jel-
ígre a timișoarai kiadóba kéri. (1341)

FRANCIA nyelv tanítását kezdők ré-
szére olcsón vállalom. Cimeket a timi-
șoarai kiadóba „Francia nyelv” jelígre
kéri. (1340)

KIVÁLÓ „Productiv-Genossenschaft”
zongora, rövid, keresztthuros, fekete, el-
adó. Timișoara, távbeszélő 52-88. (1338)

URANIA-filmszínház, Arad Táv. 12-32. Bej. sz. 1618-1941
Előadások 3, 5, 7 és 9 óra-
kor

Ma bemutató. Egy reitgett bandavezér halhatatlan szereime
és kalandjai, egy leány-zökötéssel tarkitva.

Különös éjtszaka

ELADÓ féregtelen sézlong 5000 lejért.
Timișoara II., Titu Maiorescu-u. 18/8.
(1351)

VIVÓ-FELSZERELÉST (sisak, mell-
vért, kesztyű, kardok) keresek megvé-
telre. Ajánlatokat Timișoaran 42-16 táv-
beszélő szám alá kéri. (1350)

GYERMEKAGY és egy pár 42-es fran-
cia csizma olcsón eladó. Cim a timi-
șoarai kiadóhivatalban. (1349)

IDŐSEBB, megbízható, jobb nő bejáró-
nő állást keres. Cime: Timișoara IV.,
Emanuel Gojdu-u. 3, 3. ajtó. (1337)

KERESÉK minden bejárónőt. Timi-
șoara III., Domnita Balasa-u. 11, 4. ajtó.
(1334)

FŐZÉSHEZ értő mindenest keres két-
tagu családot. Ugyanott egy barokk-
ebédlő olcsón eladó. Cocu, sörgyár, Timi-
șoara. (1352)

ROYAL-mozgó, Arad ALEXANDRU-UTCA
Távbeszélő 19-33.

Ma, az idény legnagyobb látványossága **Hamupipőke**
Minden 3-73 éves gyermeknek, ifjunak és felnőttnek okvetlenül
meg kell néznie
Az előadások kivéve eselen: 2-30, 4-10, 5-50, 7-30 és 9-10-kor kezdődnek.

SZAKÁCSNŐT, jól főzőt, szorgalmat és
megbízható, felfogadnak. Jó fizet-
ést adnak. Timișoara I., Diaconovici
Loga-körút 34. (1348)

ELADÓ korszerű, 2+1 rádió, anod-
póló, cipész- és női varrógép, valamint
vas csurkeketrec. Timișoara IV., Ca-
meliu-u. 17. (1347)

HÁLÓSZOBA, alig használt, eladó. Meg-
tekinthető 14-19 óra között. Timișoara
IV., I. C. Bratianu-u. 17. Utolsó ajtó.
(1316)

IRODAHELYISÉGNEK, raktárnak al-
kalmas szoba a Belváros központjában
kiadó. Ajánlatokat „Iroda” jelígre a ti-
mișoarai kiadóba kéri. (1319)

CAPITOL-MOZI, Arad Előadások 3, 5, 7, 9 óra-
kor Távbeszélő 23-22

Kacagó terka hét. 2 órai falrengető kacagás.
Fernandel, Raimu, Georges Flamant francia komikusok filmje: A
Sport-király Ha feladni akarja minden buját-baját, ok-
ve leül nézze meg ezt az ötletes bohózatot.
Legújabb ONC-híradó. Jegyelővétel.

ELVESZETT vasárnap este fél-9 óra-
kor, a II. kerületi Traian-tér környékén egy
barna női kalap. A megtaláló juttassa
el a timișoarai kiadóhivatalba. 1000 lej
jutalmat kap. (1355)

A BELVÁROS központjában fekvő két-
emeletes bérház előnyös feltételek mel-
lett eladó. Cim a timișoarai kiadóban.
(5437)

ATMENETI férfikabát, cipők, ülő für-
dőknád eladó. Timișoara III., Romulus-u.
11. Alsó csengő. (1318)

PERZSABUNDÁT, kifogástalan, ven-
nék. Cimeket „Kifogástalan” jelígre a
timișoarai kiadóba kéri. (1317)

2-SZEMÉLYHEZ keresnek mindenest
azonnalra. Umbra, Timișoara I., Regale
Ferdinand-körút 8. (1321)

Bérbeszerek teljes kényelmű
2- vagy 1 szobás lakást,
esetleg lakásrészt (garconier) bármilyen
feltelekekkel. Timișoara, IV., Emanuel
Gojdu-utca 12, 5. ajtó.

PIANINO eladó, angol szerkezetű, ke-
reszthuros. Timișoara III., Timotei Ci-
pariu-u. 5, 6. ajtó. (1339)

HAZMESTERT felfogadnak. Timișoara
II., Stefan cel Mare-u. 39. (1320)

TANULÓLEÁNYT felfogad **Foto Roncske-
vics**, Timișoara III., Lahovary-tér 1. Az
udvarban. Bej. szám: 42737/2737/1943.
(5434)

TANULÓLEÁNYOKAT varrodába fizetés-
sel felfogad Wiedmann, Timișoara, IV.,
I. C. Bratianu-utca 17. (1197)

CSISZOLÓGÉPET, malmi hengerszék-
hez való, megvételre keresek. Ing. Elias,
Timișoara, Alea Oct. Goga, 3. (1252)

KOCSIFÉNYEZŐ, mázoló, pisztoly-
kezelést értő, foglalkozást keres. Schul-
ler, Timișoara II., Samuil Micu-u. 18.
(1322)

KARPITOS munkát, ujat, valamint ja-
vításokat, olcsón vállallok. Házhoz is me-
gyek. Timișoara IV., Pop de Basesti-u. 7.
(1323)

ELADÓ szép gyermekkocsi. Megtekin-
thető 11-3-ig. Timișoara IV., Popovici
Barcianu-u. 46. Mélyszint. (1324)

ELADÓ: kitűnő minőségű és állapotú
41-es férfi-félcipő, férfi-fehéremű és
férfiruha. Timișoara III., Tudor Vladim-
irescu-part 6, 3. ajtó. Csak d. u. 3-5 között.

ELADÓ elsőadózási tárgyruha fátyo-
lostul. Timișoara IV., Ion Ghica-u. 4,
9. ajtó. (1326)

ROMÁNOSAN főző szakácsnőt, vala-
mint egy mindenest felfogadok. Timi-
șoara I., Diaconovici Loga-körút 11.
(1327)

ELADÓK: férfialtöny, lópokróc, ládák.
Ugyanott mindenféle kötést vállallok.
Timișoara III., Sft. Pavel-tér 9. (II. kerü-
leti Gloria-utca folytatása.) (1328)

FÉRFIFODRÁSZ-segédet azonnali be-
lépésre felfogadok. Timișoara II., Da-
ciilor-u. 10. (1329)

UJ hálószobák eladók. Timișoara IV.,
Camelieu-u. 30. (1232)

2000 KG TEHERBIRASU társzeker (stráf-
kocsi) kettős hátsó rugózással, lényegte-
len javításokat igénylő állapotban (vasa-
lások, csavarok meghuzása), igen erős al-
vázal 70.000 lejért, ab vasuti feladó-
állomás, eladó. Binder József, Hateg.
(4595)

FESTÉKÖRLŐ-hengert keres megvé-
telre „DUBLIN”, industria chimica,
Timișoara, Fratelia, I. utca 47. Bej. szám
492/9857. Táv. 37-39. (1331)

IDŐSEBB, jobb nő keres mindenest sza-
kácsnői állást. Timișoara II., Marșari-
lor-utca 11. (1336)

ÁGYTERITŐ, függöny, damaszt-terítő,
2-személyes gypajpujan eladó. Timi-
șoara IV., Fröblu. 36, II. em., 25. (4594)

ELADÓ kis szekrény. Timișoara III., Re-
gent Buzdugan-körút 38. (5438)

ELVESZETT február 28-án, a II. kerület
Abrud-utca 3. számú háztól a Neptuni
sötétkék, női táská, benne Borbás Erzsébet
nevére szóló személyazonossági igazol-
vány, kerékpár igazolvány és 1300 lej. A
megtaláló a pénzt megtarthatja, csak az
igazolványokat juttassa el a timișoarai ki-
adóba.